

No més drets sense deure.
No més deure sense dret.
Els drets individuals són imprescriptibles, legislables é INGANANTIBLES. • Legislar la Llibertat baix pretext de garantir-la, és cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. • L'embrutit milionari que baix pretext de mentida moralitat i a la sombra de sas riquesas mal adquiridas persegueix a qui critica sos vicis y la societat qu'els consent, és un dels seus més envilit, degradats y despreciables de la Naturalesa. •

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

LA TRAMONTANA defensa els principis liberals més avançats, sense modificacions ni atenuants de cap mena, tant si es veu perreguñat per hipòcritas farsants, com si sent l'aplaus de la gent verdaderament honrada y digna. • La TRAMONTANA en política defensa sempre al més avançat contra el més racionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. • La TRAMONTANA no està afiliada a cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sense compromissos ni preocupacions de sectari.

La salut del poble és la suprema llei

La Tramontana és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya, 1 pesseta trimestre. — Estranger, 2
Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Cabrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA

Perls pagos s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de facil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten libranças especials de periòdica.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 cèntims. — 30 exemplars, 1 pes.
Surte é lliure puntualment cada divendres

LAS DERRERAS ELECCIONS

Electors ministerials.

1, 3 y 5: Contrasenyas.—2. Set vots.—4. Pinxo oficial.

Centinella.

Palos y á casa.

Com ha cobrat son treball.

Efecte electoral.

EN QUÉ QUEDEM?

Dimarts allà al mitj dia ens presentarem al jutjat disposats a anar a la garjola i saber quin resolució havia pres la justícia amb l'escrit presentat per nosaltres ja abans demanant reforma de l'auto de processament en la part del senyalament de la fiança de 5.000 pessetas en metàl·lica per continuar en llibertat provisional el Director d'aquet període, interessant que la dita fiança pogués fer-se personal i per la quantitat de mil pessetas.

An aquella hora ens digueren que hi tornéssim a las 6 de la tarde. Allí forem altre cop en aquesta hora, i llavors s'ens notificà que s'havia reformada l'auto, però no acceptant lo proposat per nosaltres, sinó rebaixant la fiança de 5.000 a 2.000 pessetas, també en metàl·lica, i donantnos altres tres dias de temps en llibertat per fer-la efectiva.

De dissapte a dimecres... ja n'havem donat de passos en busca de diners!... Mes com van tant escassos per la gent de bé que coneixem, no poguerem reunir més que 500 pessetas, i amb aquestes anarem dimecres al jutjat a presentarnos, puig ja havia acabat el nou plasso, i allí fent us d'un altre recurs que concedeix la llei, forem nova petició de rebaix de la fiança metàl·lica, demanant que s'ens ficsés en 500 pessetas en llog de 2.000.

El jutge escoltà la demanda, ens feu un sermó quasi de quaresma, al que contestarem respectuosa i dignament, i ens concedí un nou plasso de vintiquatre horas per a contestar a la nova petició.

¡Sembla això la cansó del enfadós!

Com a l'hora que sabrem el resultat al dijous té d'estar ja aquest número en màquina, no podem dir-ne res més en aquest llog.

Si acàs ens es possible, en una última hora donarem de tot que resulti la noticia a nostros lectors, sobre tot si en Lluçanés té d'anar a la presó, en quin cas s'obriria pública suscripció per a acabar de fer la fiança.

LA VISTA DE LA CAUSA D'ALELLA

Ja saben els nostros lectors qu'avuy dividrem, a las 10 del matí, comensarà l'Audiencia d'aquesta ciutat la vista devant del tribunal del Jurat de la causa incoada a instancia del rector d'Allella contra el director d'aquet període i altres per una vetllada de caràcter llibrepensador donada en la citada vila el diumenge dia 26 de Maig de 1889.

Els fets són els següents:

A Allella hi havia una escola laica que tenia més alumnes que totes las demás plegadas, y el cacique absolut y absolutista d'allí, Bosch, apotecari d'ofici, posantse d'acord amb el batallador vicari conegut per en Joanet maco y fent servir d'instrument al rector, que per aixó sempre es deixava convence tractantse de causar dany als lliberals, tractaren d'ensorrar la escola laica amb motiu d'aquesta vetllada en qu'es deya qu'es tractava d'inaugurar un grup llibrepensador.

Abans de tot interessaren a la primera autoritat local per a que perseguís als laics, que deyan ells, y a la seva escola, y no poguentho lograr, perquè l'arcalde d'Allella deva qu'ell tenia de respectar el dret de tothom, llavors sembla qu'es concentrà tota la rabia dels absolutistes contra l'arcalde, que per cap concepte volgué prohibir la vetllada llibrepensadora que dintre de las condicions que marca la llei se li anunciava.

Per a portar a cap els seus tenebrosos propòsits el terec apotecari, rector y vicari, el dia de la vetllada foren venir de Barcelona un subjecte, un noy podí dir-se, puig tenia dinou anys, per a donar fe am notes taquigráficas de lo qu'allí convingués fer dir als oradors per a promoure una persecució.

Y tal dit tal fet. Vingué el noy, prengué apuntes, s'el rià devant de la reunió el director d'aquet període tractantlo de *periodista* qu'anusava d'incògnit, rigué la concurrencia dels apuntes d'aquel *taquigrafo* que molts cops badava com un beneyt, y s'acabà la vetllada sens que la més petita nota discordant ni desagradable alterés el perfectíssim ordre y natural entusiasme que en tota ella regnà.

Y sens dubte qu'aixó degué acabar d'empirar al terec absolutista.

Dos dias després, el meteix 28 de Maig del 89, el rector d'Allella dirigia un ofici al governador de la provincia de Barcelona, en el que treya el veri per tots quatre costats contra l'arcalde, que estigué com a tal present a la reunió per a evitar tot escàndol si s'hagués intentat promoure, contra el suplent de jutge municipal qu'era allí com a particular y actuava de secretari, contra el mestre laic de la població y contra tots els oradors. La simple lectura d'aquet furios document proba d'un modo indubtable l'intolerancia y el rencor en qu'està inspirada sa redacció. Y ell ha servit de pesa de procés, en el qual els principals testimonis de càrreg, són els citats rector, vicari y apotecari, és a dir, tres testimonis que ja confessan que no hi eren a la reunió, però que a pesar d'aixó pretenc saber més que ningú lo que allí va passar, y ells són los quins citan al noy taquigrafo y a uns quants pàgesos per-accumular testimonis de càrreg a t de donar cert barnís de legalitat a la formació de tant original procés.

Demanat el processament de tots els oradors y de l'arcalde y el jutge municipal d'Allella pel rector, que era part en causa, el jutjat d'Instrucció de Mataró no troba meritis en els autos per a decretar tals processaments, y els nega. S'apela llavors el rector a l'Audiencia, y aquesta li concedeix tot lo que demana, per lo qual són processats y s'exigix fiança metàl·lica a l'arcalde Brutau, al jutge suplent Bujons, al mestre laic Badias Fuyat y als oradors Cartanyà, Torrents y Lluçanés.

Badias y Torrents no poden fer la fiança metàl·lica y fugen a l'estranger, am lo qual mor l'escola laica d'Allella, qu'era lo que s'havien proposat el vicari, l'apotecari y el rector. Llavors aquestos intentan fer un *arreglo* dihent que retornarian l'acusació si els processats els ajudessin a pagar el gastos, a lo qual en Lluçanés y en Cartanyà s'hi oposaren am tota fermosa, dihent que ni cinc centims donarian per a que s'els retirés el procés. Y el procés continuà, succehinthi una altra anomalia molt digna d'esser tinguda en compte, y és la següent:

Processats els oradors per escarni als dogmas de la religió catòlica, n.º 3 del art. 240 del Còdig Penal, acudi al jutjat en un escrit el director d'aquet període tent constar qu'aquell delictu havia ja sigut objecte d'un indult, y, per lo tant, no es podia perseguir, quin escrit, junt am tota la causa, envia el jutjat de Mataró a l'Audiencia per a que resolgués, y l'Audiencia resolgué: qu'efectivament estava indultat l'escarni al dogma, però qu'encara hi quedava, per la part dels oradors, el delictu d'*injurias a determinada classe de l'Estat* (referintse al clero) penal pel párrafo segon del art. 482 del Còdig Penal.

El rector d'Allella, tement las conseqüències que podian an ell portarli l'arribar aquest procés a judici oral, es retirà de ser part en causa tant bon punt la Audiencia decretà que presentés una fiança per a respondre a las resuitancias del procés, demostrant aixis la poca confiança, que tenia en la justícia de lo qu'ell interessava.

Entretant ha mort durant la causa l'amig Cartanyà, quedant no més, de processats, l'arcalde d'Allella, l'ex-jutge municipal, que per por y per tonteria ha tingut la debilitat d'empassar-se al bando contrari, y el director d'aquet període J. Lluçanés.

Y així es continuà la causa y així s'ha arribat al judici oral d'avuy, en el que confiem que quedarán tals coses posades de relleu, que resultarà aquesta vista una de las sessions de propaganda a favor del llibrepensament.

Intinament podem adelantars als nostros lectors la noticia de que molts dels testimonis de càrreg, a pesar de ser cridats pel fiscal y per la defensa d'en Lluçanés, sembla que diuen que no volen anarhi ni qu'ells hi arribessin, perquè els van comprometre, y altres coses per l'estil. Del meteix rector d'Allella, cridat per fiscal y pel processat Lluçanés, també es diu que estarà malalt el dia de la vista, a pesar de que a l'escruiure aquestes ratllas sabem qu'està bo y tremejat. El *taquigrafo* de marras, que tant rifat quedà el dia de la vetllada, suposem que quedarà molt més rifat avuy devant del tribunal.

En fi, que no habèm tingut may una vista qu'ens dongui, no ja menos temor, sinó l'esperansa de tant de goig com avuy creyem que

tenim de sentir devant del Jurat al posarse de relleu certas particularitats d'aquet procés.

Y, per acabar, com per mostra basta un botó, allà van aquest parell de documents, que també constan en la causa y ens proporcionan en son dia el processat Brutau, ex-arcalde d'Allella, dels quals en resultan la discrepancia de la autoritat civil y la espiritual d'Allella, motivada per ser la primera tant respectuosa am la llei amparant el dret de tots y gelosa de sa dignitat, com la segona intolerant, intranzigent, fanàtica y dominadora, creyent poder que a fíns del sigle XIX era possible ressucitar aquells temps en que la Iglesia condemnava y cremava de viu en viu a qui no creya am cega fe tot alló qu'ella manava.

Diuen aixis els citats documents, cambiats poc temps després de celebrada la vetllada que donà llog a la formació d'aquet procés:

CURATO

(Hi ha un sello que no s'entén.)

La Iglesia Católica tributa al Augusto Sacramento de nuestros altares el culto que le es debido, que es el culto que se debe al mismo Dios, ya que en la Hostia consagrada se encierra el mismo Dios. Por esta razón, aparte de las adoraciones que durante el año previene la Sagrada liturgia para dicho misterio augustísimo, quiere que singularmente el Jueves próximo se le tributen solemnemente cultos, y se exponga, por la tarde, procesionalmente, la Majestad soberana oculta tras los velos eucarísticos, a la pública veneración de los fieles.

A la procesión del Corpus asisten, en nuestra España, las autoridades locales, y en esta población es también tradicional en la procesión la asistencia de las propias. Invito, pues, a ese Municipio para que se digne asistir a tan religioso acto.

Al propio tiempo, y atendida la disidencia religiosa que desdichadamente hay en esta población, debo prometerme de su buen celo, y así encarecidamente le ruego, dicto disposiciones preventivas para que su Divina Majestad pueda recorrer algunas de las calles según costumbre de todos los años sin que nadie se permita faltat al respeto y acatamiento a tan Soberano Sacramento.

La procesión saldrá de esta Iglesia Parroquial a las seis de la tarde de dicho día. Recorrerá las calles que recorrerá el año anterior.

Dios guarde a V. muchos años. JAJME PISO, Cura párroco.

Allella 17 Junio de 1889.

Señor Alcalde Constitucional de esta población.

ALCALDIA CONSTITUCIONAL

de ALELLA

El Ayuntamiento de mi presidencia no asistirá, en Corporación, ni a la procesión del próximo jueves ni a ningún otro acto religioso, mientras V. y el señor Vicario, en lugar de dirigir amenazas a las personas que no se dedican a las prácticas religiosas, no procedan con moderación y templanza que corresponde a los ministros del Señor.

Ya en comunicación de 26 de Agosto del año último tuve el honor de manifestarle que esta Alcaldía, en vista de los muchos actos de verdadera intranquencia practicados por V. y por el señor Vicario, que esta Alcaldía venía obligada a cumplir con V. toda clase de relaciones, excepto aquellas que la buena educación exige conservar, pero, por lo visto, no ha sido bastante lo que se decía en aquella comunicación, por cuanto viene ahora, en oficio de fecha de ayer, invitando a la Corporación Municipal a la procesión del Corpus en una forma tan descortés que no parece sino que esta Alcaldía venga obligada a cumplir las órdenes que tenga V. a bien dictar, no obstante haberle amonestado un sinn fin de severos cargos, despojados de todo fundamento, y dirigido diversos insultos, sólo por haber consentido el uso de actos que toleran las leyes de la Nación, llegando su inexplicable saña hasta el extremo de haber intentado exigir responsabilidad criminal.

Es una equivocación muy grande suponer, como se indica en el oficio de ayer, que las Autoridades locales vengán obligadas a asistir a la procesión del Corpus, y es lógico presumir que si asisten es porque los señores Párrocos y demás autoridades eclesiásticas ponen de su parte todo lo que pueden para revesir a dicho acto del mejor esplendor posible; pero cuando se ve lo que en este pueblo, que la autoridad eclesiástica se veía en el deber de desahuciar, y con una censurable intolerancia, no sólo se ha divorciado de la autoridad local, sino de la inmensa mayoría de la población; cuando, en lugar de convertir almas por medios templados y pacíficos, se emplea la amenaza y la violencia para imponer por la fuerza lo que sólo se logra por medios persuasivos; cuando se intenta arrebatarse la libertad de sus semejantes, con supina ignorancia de las leyes, y se emplea la calumnia y la altivez, como V. y el señor Vicario lo han demostrado con recientes ejemplos, en vez de la humildad evangélica que tan bien cuadra al Sacerdote, haciendo con tal incorrecto proceder más honda, si cabe, esa desdichada disidencia religiosa que existe en la población, y de la que habla usted en su repetido oficio, la autoridad local no debe ni puede en modo alguno inmiscuirse en asuntos religiosos, máxime cuando, en vez de dirigirse una respetuosa invitación, respondiendo de este modo a las atenciones que con V. ha tenido en V. Alcaldía, se le dirigen ofensas como el que tiene el honor de contestar, en el que no se ha concretado, como debía, el asunto que lo motivaba, sino que, como otras veces, todo lo que se lee parece encaminado a dar a entender a esta Alcaldía la obligación que tiene de vivir constante-

mente supeditada a las disposiciones de V. del señor Vicario.

En vista de ello, y con sentimiento mio, creo llegada la hora, señor cura párroco, de hacerle entender que el Ayuntamiento de mi presidencia, ajustándose a la imparcialidad y prudencia que demanda el actual estado de cosas, no sancionará con su presencia ningun acto religioso mientras V. y el señor Vicario vivan separados de las leyes de la Nación, que toleran, por más que a V. le disguste, la emisión de otras ideas que las católicas, siendo, por lo tanto, una aberración del entendimiento el creer, como V. cree, que todos los vecinos del pueblo han de ser católicos a la fuerza.

Por lo demás, las moderadas costumbres de estos vecinot me dispensan de dictar las medidas preventivas que V. desea, porque tengo la seguridad de que nadie ha de osar faltar al respeto a S. D. M.

Dios guarde a V. muchos años.

Alella 19 Junio 1889. El Alcalde, MARTÍN BERTAS.

Señor Cura-párroco de este pueblo. Después de tot això sols ens toca recomanar als nostros lectors que puguin que vagin avuy a la Audiencia, que no perdrán el dia.

Tarrassa 7 de Mars de 1893.

Amig Llunas: Ting que manifestar-li que la filotera burgesa es va posant cada vegada més a la vinya del pobre treballador.

Hi ha en aquesta ciutat un cert burges que no fa gaires anys era un pobret fillador de llana dels més cremats, és a dir, un treballador d'aquella de rompe y rang.

Però vet aquí que l'home, per una d'aquelles coses que ningú entén y que no s'explican, d'un triat treballador ha passat a burges, però a burges de la pitior espècie, quan l'home, que li diuen Barra, de Calre, ne fa la fill y una contra els treballadors.

Aquest burges en ministera tenia en la seva fabrica una ardidora, la qual, relativament a altres dones, es feya en jornalet un xic regular, y el mico del burges, que té una noya, es proposà que la dita ardidora en senyals a la seva noya, emb el sant propòsit de després despedir a l'urdidora. Aquesta, que no té pel de tonta, li digué que no la volia ensenyar, perquè quan la seva filla en sabria, llavors despediria en ella.

El burges li prometé que no la despediria, y que, en cas de que la feyna minvés, primer estaria en vaga la seva filla.

Però fiat de paraules de burges y no l'espavilla. No l'ha despatxada poc, sinó que fins la va amenasar amb tocarli l'esquena. ¿Que li sembla d'aquet valent tipot?

Tenim un republicà a Tarrassa que es diu Josep Ballarès y Serra, revolucionari, etc., etc. però vet aquí que's presenta per diputat provincial el Sr. Sala, y ja tenim al nostre republicà treballant desesperadament en favor del candidat monàrquic. Preguntat per què feia això, digué qu'ho feya per aquella sola vegada, perquè deixava d'esser republicà per 24 horas.

Venen eleccions de diputats a Corca y ja tenim altra vegada al nostre republicà (de per riure) al carrer treballant y fent el paper del mateix Alfonso Sala. El Marqués de Castellet pod' estar ben satisfet, perquè va fent ja alguns prosélits.

Segurs estem qu'encara hi haurà algun republicà d'aquells de bona pasta que permetrà qu'aquet y altres tipos per l'estil es freguin amb ells.

No es pensí que de republicans com aquets que li anomeno ni hagi pocs, que n'hi ha moltíssims, com s'ha vist en aqueixes eleccions, que, exceptuant uns quantos que podem dirne am tota la boca honoras excepcions, els demés han tocat pirandó han anat a votar el candidat monàrquic, podent assegurar qu'aquí a Tarrassa tots els vots qu'ha obtingut el candidat republicà y filluerepensador Sr. Salas Anton són, en sa immensa majoria, d'obres que no estem aliats a cap partit polític.

El Sr. Salas Anton pod' vanagloriar-se de qu'els seus correligionaris, els republicans, li han donat carpetazo, y que, en cambi, l'element obrer ha sapigut portarse digne y valent, donant aixís una prova de la consideració que li mereixen els actes qu'ocorre de la classe proletaria de fetx lo Sr. Salas Anton.

En la fabrica que un senyor molt Alegre hi ha un cap de vara, que sembla mentida que pertenesca a la seva classe, per la molta consideració que té a tots els operaris, cosa may vista en llog.

En cambi en dita fabrica hi ha un xic ajudant, aspirant a ésser cap de vara, quin individu, es un vice-versa del seu superior. Calculeu lo que serà quan arribi a empujar la seva roda.

Hi ha també en dita fabrica un tarit-tarot que li diuen Pau... Camús, que per ser persona s'en faita un bon tros. Es un tipot que tracta tan malament a las dones com sab, y tot perquè està encarregat de la secció d'urdida, qu'ell deu creure qu'aquí hi ha detallar el bacallà. Figura si deu tractar-les am paraules groferrats, que fins hi ha algun home que té ganas de cantarli las quaranta.

Es despedeix de V. son afm. amic

Un Tramont

L'EXCUSA DEL MALALT

Quant la guineu no les pot haver...

Tant a Sant Andreu com Gracia,

com a Sant Martí y per tot,

son tantas las tapinadas,

que, la veritat, causa horror.

Las reales ordenes sens treva,

deponiant els seus vots.

y, am tot y axò, l'escrutini

la triuntfa en el Salmeron.

Y el ministerial, al veures

una derrotta tant gran,

parla de coaccions y cosas...

Res, l'excusa del malalt!

Las collas de policias

y eis perones de burotas

van de colgar en colej,

per vota al mayor castañ.

Pro del modo que venien

y am la cara que las tota,

són conegats desseguida

y disolta sens dilació.

Y el ministerial, al veures

una derrotta tant gran,

parla de coaccions y cosas...

Res, l'excusa del malalt!

Lo únic que amb els monàrquics

trobo un poch ben fet, no molt,

es que donaran un duro

en cambi de donar un vot.

que al fi y al cap aquestes quartes

van ser com llenats al pou,

puig algun dels qu'els guanyava

va arripagar duro y drop.

Y el ministerial, al veures,

una derrotta tant gran,

parla de coaccions y cosas...

Res, l'excusa del malalt!

Molta que presidian menas

y molta dels interventora,

armavan crisis y herroquina

al veures am l'aygua al coll.

Pro am tot y licar a l'urna

vots falsos y vots de morta,

els han donat, perquè aprenguin,

aquest cop, altra lissó.

Y el ministerial, al veures

una derrotta tant gran,

parla de coaccions y cosas...

Res, l'excusa del malalt!

Avuy qu'Espanya atravessa

tant critica situació,

impossible es que s'esforcin

en volguer reunir més vot.

Paug s'ells veu la marzejala

als monàrquics carrincions.

De pobre, jni un es monàrquic

y de pobres n'hi han molta.

Amb això, ja ho sabem ara,

candidats ministerials,

qu'ens vinguen es impossible...

am l'excusa del malalt!

DOMINGO BERTAS.

Ja hem quedat eleccionats am la trapissonada de diumenge.

Com de costum, la tupinada, la amenassa, la pressió, la coacció y totas las demés armas legals propias de tal lluyta, han sortit a relluir pera donar la victoria en molts punts als defensors de l'arrós ministerial.

La coalició republicana ha obtingut innegables ventajas en molts punts, tenintse de fer escandalfosas tupinadas per vèncela en molts districtes, triumfant am tot y això en bastants d'altres, y obtenint senyalada victoria a Madrid y a Barcelona, ahont han vençut per majoria.

A Barcelona verdaderament no es estrany, perquè aquí, per poc qu'el cos electoral anés a votar, tot ho pod' ser menos monàrquic ni reaccionari.

Però a Madrid si que ja es cosa de deixar blaus als governants, qu'el republicanisme s'els pugi a las barbas vençant la candidatura completa per majoria y quedant en segons terme els candidats ministerials.

Mes, de tot això, ¿què? Si els republicans no saben unirse per cosa de més transcendencia que las eleccions, y am sa unió no saben obtenir victorias més efectivas que las obtingudas diumenge a Madrid y a Barcelona, poden entornar-se al llit, qu'això es la lluna.

La forsa de la rahó qu'avuy no pod veures apoyada per la rahó de la forsa, ni té forsa ni rahó per més qu'en tinga.

Però, senyor, ¿no serà encare capàs d'escarmentar l'anomenat partit socialista obrer am l'horrorosa pifa que per segona vegada acaba d'obtenir am las derrerres eleccions?

¿Quan serà que sabrán què vol dir ésser un partit serió y saber fer las cosas com las personas grans? ¿També els sembla que es fer propaganda per sas ideas anar a las eleccions en

brama y matar el temps jugant a fer diputats ni més ni menos que las criaturas donan batallas am soldats de plom y exerciceixen de rey posant-se al cap coronas de paper d'estrassa?

¡Ja fora hora, companys, de que aprenguessiu a no fer riure!

Es lo menos que se us pod' exigir en nom de la classe obrera, si voleu continuar dientvos seus partidaris.

Segons malas llinguas y alguns datos oficials a gotillas, a Barcelona ha guanyat tota la candidatura fusionista, segons es demostrat amb el escrutini general de dijous, que no s'ha fet encare a l'escrivre aquestas ratllas.

Això no ens sorprén ni molt menas.

Lo únic qu'ens estranya es, que no afanin l'acta a n'en Salmeron a pesar dels seus cinc mil vots de majoria.

El Xic de las Barraquetas ha vençut en el districte del Llobregat, y sembla que tractan també d'estafarli l'acta.

M'en alegraria de debó de qu'així es fes.

Si el Xic m'el clavay a las Corts, serà poc menos que un florero.

Y si li afanan l'acta y s'empia, podser dongui a la primera ocasió que se li presenti un verdader disgust a la monarquia, y això val molt més qu'allò.

Els discursos d'efecte del Xic tenen d'estar basats en aquella literatura que va usar a Sarrí pel Janer del 74.

Y precisa confessar qu'aquets discursos no s'han pas d'anar a fer a las Corts.

Ni es necessita ser diputat ni molt menos pera pronunciarlas.

Els possibilistas han sortit de las eleccions am las mans al cap, y això que contavam am l'apoyo del govern.

Els republicans defensors de la monarquia acaban de rebre un mico del cos electoral que sols es pod' comparar amb el sofert pel partit socialista obrer y per las candidatures católicas.

El meteix Castelar ha sortit tant sols per un punt y gracias a l'apoyo oficial, mentres tots els demés republicans de talla han obtingut actas dobles o triples.

Es diu qu'això l'ha desconsolat tant, que pensa retirarse de la política.

Molt ben fet.

El canari ex-federal, al ferse monàrquic, ha quedat reduit a la categoria de lloro mat.

Es deya qu'en la primera crisi entrarian al ministeri un parell de possibilistas.

Però vista la popularitat en las derrerres eleccions dels qu'apenas se llaman Pedru, els fusionistas are exigeixen qu'abans d'entrar al ministeri fassin categòricas declaracions monàrquicas a las Corts.

Molt ben fet.

Y si els obliguessin a cantar l'hosanna a la monarquia posats de quatre grapes, encare millor.

Aquesta es la posició més propia del gos famolenc que demana pa.

Una altra vista per causa d'impremta, s'ha realisat a Madrid davant del tribunal del Jurat, per una de las denuncias que pesan sobre Las Dominicales, que quasi en té tantas com La Tramontana.

El Jurat, com de costum, tractantse dels anomenats delictes politics, ha contestat NO a las preguntes determinativas de la responsabilitat del processat, y aquet, per conseqüencia, ha sigut absolt.

Am la institució del Jurat, qu'al cap y al fi es el tribunal del poble, no pod' per menos d'haverhi guanyat molt la llibertat humana, sempre que no es dongui la gran casualitat de toparse am jurats qu'en sa majoria sigan carlins.

Visca, doncs, el Jurat!

L'arcalde de Barcelona havia promés solemnement, que cap empleat del municipi serviria en aquestas eleccions pera fer tupinadas, y efectivament...

Els escobradors, burots, jardineros, peons de las brigadas, regadors, etc., etc... van rebre alguns mastegots per figurar en las rodas de electors falsos preparadas pera tupinejar a l'engrós y a la memuda.

Mes això no ens estranya gens. Que ja sabem qu' en materia d'eleccions no hi ha un pam de net.

La societat de Transports de Barcelona, donarà demà dissabte a las 9 de la nit, una vetllada instructiva i literaria en son local del carrer de Lupi, n.º 68, prenenthi part, entre altres, varias donas de la societat Autònoma.

La societat de Llauneros, Lampistas y Llauners de Barcelona y sos contorns, donarà una reunió de propaganda en son local social del carrer de Vistalegre, 18, 1.ª, a las 9 del mati del pròxim diumenge, essent la entrada libre tant per socios com per no socios, donante als darrers un jubileu per ingressar a l'expressada societat.

A la barriada del Poble Nou es feu dimecres a la tarde l'enterro civil d'un fill de Pere Empinat, qui perdé fa poc temps a sa muller y també fou enterrada civilment. Al enterro civil del nen, hi assistí numerosa concurrencia d'amigs y companys.

CONSELLS

Si sols surtir diputat... mira d'esta' encasillat.

Un cop fet tal requisit anima bé al teu partit.

Y demostres qu'ets molt curro, encare que sigas molt... burro.

Y els hi dius qu'el teu cor noble sols desitja el bé del poble.

Y a més de això, si a tu et quadra, eis dius que no seras il·ludre.

No et té de sapiguer greu fe' el grande per tot arreu.

Per reunir forsa vota tent de valdret dels burots.

Y formar forsa quadrillas de guras y de guindillas.

Y perquè no et surti mal, busca l'apoyó ofressal.

Fes reunions, si així opinas, ais dipòsits de setrinas.

Digas qu'ets un hisendat ni que sigas un pelat.

En tocant a la fortuna, dius que l'has feta... a la llana.

Al se' al dia d'eleccions no l'entenguis de cançons.

Forsa peons caminera pagats ab teca y dimers.

Que votin, quan ningú ho vegi, vint cops al mateix coieg.

Si acàs et veus la derrotat, dius que t'han fet la petota.

Fent veure am bonas rahons que hi han hagut coiccions.

Si vols meter diputat... fes tot quant t'he aconsellat.

Are, per serne segú, ja en serà un altre per tu.

DORINGO BARRINA

El Cronista és un periòdic qu'amb el nom d'independent surt de nit disputant la supremacia a El Noticiero, comensant ja a lograr molt en aquest camí per sa accentuació imparcial en molts assumptos relacionats am la classe obrera y las ideas avançadas.

Y quan baix tant bons auspiscs comensava El Cronista, al fi s'ha recordat de que era burges, y el dimars d'aquesta semana n'ha fet

una de las sevas, que l'acreditada de tant ó més explotador dels obrers que son antagonista El Noticiero, obligant al caixistas ocupats en sa impremta a declararse en huelga.

Es el cas que treballavan en aquell periòdic deu caixistas a preu fet y condicions regulars de tarifa, treynt, uns amb altre, unas cinc pessetas diarias de sou.

Això degue semblarli excessiu a l'Administrador, y volent fer economias com aquelia de la xocolata del lloro, digue ais obrers qu'entre eis deu se rilessin pera quedarne dos de despatxats, y qu'en son llog en posarian dos a jornal en horas ordinarias y extraordinarias, lo qual equivalia a dir qu'aquestos larian tot lo millor y que quedaria la teyna més dura de pelar pels que quedessin a preu fet.

¡Sempre eis grans negocis volentse salvar a la esquena de l'obrer!

Nosaltros opinem qu'han fet molt bé aquestos declarantse en huelga y posant de relleu que podrà El Cronista no ser tant adulon y rastrer com El Noticiero, pero qu'en tocant a explotador dels obrers, res té que tirarli en cara, sinó qu'al contrari, encare hi surt perdent en la comparació.

La Fulla va ferne una la semana passada en aquesta ciutat, que, si tots eis seus esforços eis hagués encaminat per aquest camí, ni eis hauria caygut ais seus membres demunt el nom d'escrofullosos, ni la opinio publica eis hauria senyalat rientsen, ni nosaltros mateixos eis hauriam fet la guerra qu'els ha posat de relleu devant de tothom, ni continuariam fentlos ia qu'els farem si no s'esmenen en sa fatiera de perseguir ideas adelantadas en llog de procurar atacar de debó y únicament l'immoralitat que d'un modo tant ignominios está podrint tots eis principal membres de l'actual corrupta societat.

Fem referencia a una sorpresa qu'el jutjat corresponent va fer la semana passada en unas casa non sancta de Barce. ona, en la que, segon sembla, la mestressa donava grans inattractes a las sevas educandas sobre quina carn exercia indigne comers, y qu'el jutjat, per denuncia de La Fulla, es presenta allí de nit, s'enterà y deixa en lliberiat a las frays, declarant caducats eis deutes contrets amb excusa del comers carnal, en tant qu'exigia responsabilitat als causants dels maltractes denunciats.

¡Per aquí, fullosos, per aquí! Si logressiu atenuar l'indigne esclavatge de la prostitució y l'escandalosa explotació de qu'es objecte, a la vegada que abolir l'ignominiosa corrupció de menors qu'en la via publica es contempla a totes horas, todas las personas decentes, sens distinció de creencias ni partits, us aplaudiriam.

Prou resultaria llavors que tindria d'entregar a la justícia y a la vergonya publica a molts que no perden una missa y es donan molts cops de puny al pit dintre las iglesias, mes sols fentho així lograreu convence al públic de que la moral us interressi en res, ja que d'altra manera no passareu de la categoria d'uns hipòcrites de marca major, qu'us apropiteu de la estupidés de quatre bretois milionaris per anar fent bullir l'olla y recreant la materia amb excusas de procurar la salvació de l'esperit... que no emborrata.

A Monistrol acaba de ferse un enterro que quasi quasi no es pod pas averiguar si és civil, mosso de l'esquadra, catòlic ó formatge de Gruyera.

Es el cas que morí un noyet d'uns deu anys, y, volent sos pares enterrarlo civilment, feren eis passos y obtingueren el corresponent permis pera fer tal, quan ¡catacrucl! se m'els presenta el vicari am tota la comitiva catòlica per no carregar ells amb el mort.

Y tornemhi a trobar l'autoritat el pare del difunt, y finalment, sent ja nit, anaren eis dos fessers a buscar el mort, y acompanyats de pare, mare y alguns amigs del difunt, el portaren aixís al cementiri.

¡Voleu ferme el favor de dirme per quin sistema resulta un enterro aixís?

Del element catòlic qu'ha lluytat en las derrereras eleccions, el govern tant sols ha deixat guanyar a cosa d'una mitxa dotzena de carlins, clavant carpetasso als noceadalis ó integristas.

Ja ho veig. Com encara s'está pendent del pastel de casa la primpeza d'Asturias am un fill de en Carlets del As d'Oros, precisa no descontentar del tot als carcas.

Y per més qu'els integristas, dintre el terreno religió, representin una fracció mes digna qu'eis carlins, es molt natural que rebin pitjor trastada de ls actuals governants.

Perque a aquestos eis rebenta tot lo que no siga pastejar.

CANTARS BILINGÜES

No soy dueño de mi mismo ni soy donde a mi me agrada desde que veig qu'ets frequentats am gent que portan sotana.

Tus ojos son un delito negro como las tinieblas, y, en cambi, tens una cara que sembla la llana plena.

Desde que te di mi alma dime, ¿qué has hecho de ella? ¡L'has venut a algun drapayre per fer diners per 'na a beure!

Cuando me este retratando en tus pupilas de fuego, no cridas molt: no los cas qu'es presentés el sereno.

G. TORRES T.

XARADA

Preposició es ma primera, consonant es la segona, poble catala tercera, tot, carrer de Barcelona.

C. BARBERA Y CAROL

LOGOGRIFO NUMÉRICO

1	2	3	4	5	6	7	8	Poble catala.
1	2	3	2	3	2			Bell catala.
4	5	6	5	6	5			Arbre fruyter.
8	7	1	2	1				Flor en plural.
8	7	1	2					Nom de dona.
				4	5			N'hi ha an els camins.
				7	1			Part d'un esquelet.
					6			Consoant.

Ms. EUROS

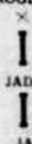
TRENCA-CLOSCAS

PURA A. DE ORDAL

Formar amb aquestas lletres el nom d'un poble catala.

R. DE URSINA

GEROGLÍFIC

JOSEF GARCIA SERRA

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Xarada: O-ca-la.
Trenca closcas: Boqueria.

Impremta de L'Avnc, Ronda Universitat, 4, Barcelona

Última hora

El jutjat ha acceptat dijous al mitj dia la fiança metalica de 500 pessetas, quedant feta desseguida y en llibertat y llest per ara d'aquet tripijoc el director d'aquet periòdic J. Lluans, fins a una altra.

Sort qu'en aquesta causa ha vingut el Tio Paco am la rebaixa, sinó ben guarnits ens tenian.

Are anem ja pensant en la pròxima, que no deurà tardar gayre.